

HLAVA III DĚDICKÉ PRÁVO

Díl 1

Právo na pozůstalost

§ 1475 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Dědické právo je právo na pozůstalost nebo na poměrný podíl z ní.

(2) Pozůstalost tvoří celé jmění zůstavitele, kromě práv a povinností vázaných výlučně na jeho osobu, ledaže byly jako dluh uznány nebo uplatněny u orgánu veřejné moci.

(3) Komu náleží dědické právo, je dědic, a pozůstalost ve vztahu k dědici je dědictvím.

§ 1476 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Dědí se na základě dědické smlouvy, ze závěti nebo ze zákona. Tyto důvody mohou působit i vedle sebe.

§ 1477 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Odkazem se odkazovníku zřizuje pohledávka na vydání určité věci, popřípadě jedné či několika věcí určitého druhu, nebo na zřízení určitého práva.

(2) Odkazovník není dědicem.

§ 1478 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Za dědice nebo odkazovníka lze povolat i právnickou osobu, která má teprve vzniknout. Tato právnická osoba je způsobilým dědicem nebo odkazovníkem, pokud vznikne do jednoho roku od smrti zůstavitele.

Dědický nápad

§ 1479 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

Dědické právo vzniká smrtí zůstavitele. Kdo zemře před zůstavitelem, nebo současně s ním, nedědí.

§ 1480 [\[Komentář WK\]](#)

Dědického práva, které má teprve vzniknout, se lze jen zříci; nelze je převést ani s ním jinak naložit.

Dědická nezpůsobilost

§ 1481 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Z dědického práva je vyloučen, kdo se dopustil činu povahy úmyslného trestného činu proti zůstaviteli, jeho předku, potomku nebo manželu nebo zavrženíhodného činu proti zůstavitelově poslední vůli, zejména tím, že zůstavitele k projevu poslední vůle donutil nebo lstivě svedl, projev poslední vůle zůstaviteli překazil nebo jeho poslední pořízení zatajil, zfalšoval, podvrhl nebo úmyslně zničil, ledaže mu zůstavitel tento čin výslovně prominul.

§ 1482 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Probíhá-li v den zůstavitelovy smrti řízení o rozvod manželství zahájené na zůstavitelův návrh podaný v důsledku toho, že se manžel vůči zůstaviteli dopustil činu naplňujícího znaky domácího násilí, je zůstavitelův manžel vyloučen z dědického práva jako zákonný dědic.

(2) Byl-li rodič zbaven rodičovské odpovědnosti proto, že ji či její výkon zneužíval nebo že výkon rodičovské odpovědnosti z vlastní viny závažným způsobem zanedbával, je vyloučen z dědického práva po dítěti podle zákonné dědické posloupnosti.

§ 1483 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Potomek toho, kdo je vyloučen z dědického práva, nastupuje při zákonné dědické posloupnosti na jeho místo, i když vyloučený přežije zůstavitele. To neplatí v případě stanoveném v [§ 1482 odst. 1.](#)

§ 1484 [\[Komentář WK\]](#) [\[Srovnávací komentář\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Zřeknutí se dědického práva

(1) Dědického práva se lze předem zříci smlouvou se zůstavitelem; není-li jinak ujednáno, působí zřeknutí i proti potomkům. Kdo se zřekne dědického práva, zřídá se tím i práva na povinný díl; kdo se však zřekne jen práva na povinný díl, nezřídá se tím práva z dědické posloupnosti.

(2) Zřekl-li se někdo dědického práva ve prospěch jiné osoby, má se za to, že zřeknutí platí, jen stane-li se tato osoba dědicem.

(3) Smlouva vyžaduje formu veřejné listiny; práva a povinnosti z ní však mohou být zrušeny, pokud strany dodrží písemnou formu.

Odmítnutí dědictví

§ 1485 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Dědic má právo po smrti zůstavitele dědictví odmítnout; smluvní dědic však jen, pokud to není dědickou smlouvou vyloučeno. Odmítá-li dědictví nepominutelný dědic, může dědictví odmítnout s výhradou povinného dílu.

(2) Zmocněnec může za dědice prohlásit, že dědictví odmítá, nebo neodmítá, nebo že dědictví přijímá, jen je-li k tomu podle plné moci výslovně oprávněn.

§ 1486 [\[Komentář WK\]](#)

Odmítne-li dědic dědictví, hledí se na něho, jako by dědictví nikdy nenabyl.

§ 1487 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Odmítnutí dědictví vyžaduje výslovné prohlášení vůči soudu. Dědictví lze odmítnout do jednoho měsíce ode dne, kdy soud dědice vyrozuměl o jeho právu odmítnout dědictví a o následcích odmítnutí; má-li dědic jediné bydliště v zahraničí, činí lhůta k odmítnutí dědictví tři měsíce. Jsou-li pro to důležité důvody, soud dědici lhůtu k odmítnutí dědictví přiměřeně prodlouží.

(2) Uplynutím lhůty k odmítnutí dědictví právo odmítnout dědictví zaniká.

§ 1488 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Zemře-li dědic před uplynutím lhůty pro odmítnutí dědictví, přechází jeho právo odmítnout dědictví na jeho dědice a nezanikne dříve, než tomuto dědici uplyne lhůta k odmítnutí dědictví i po předchozím dědici.

§ 1489 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Odmítne-li dědic dědictví pod podmínkou, s výhradou nebo jen zčásti, je odmítnutí dědictví neplatné.

(2) K odmítnutí dědictví se nepřihlíží, dal-li dědic již svým počínáním najevo, že chce dědictví přijmout. Nepřihlíží se ani k projevu vůle, kterým dědic odvolá své prohlášení, že dědictví odmítá, nebo neodmítá, anebo že dědictví přijímá.

§ 1490 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Vzdání se dědictví

(1) Dědic, který dědictví neodmítl, se jej může před soudem v řízení o dědictví vzdát ve prospěch druhého dědice; učiní-li tak nepominutelný dědic, vzdává se tím také práva na povinný díl s účinností i pro své potomky. Souhlasí-li i druhý dědic, použijí se obdobně ustanovení [§ 1714 až 1720](#); nesouhlasí-li však, k vzdání se dědictví se nepřihlíží.

(2) Byl-li dědic, který se dědictví vzdal, obtížen příkazem, nařízením odkazu nebo jiným opatřením, které podle zůstavitelovy vůle může a má splnit jen osobně, nezbavuje se tím povinnosti splnit takové opatření.

Díl 2

Pořízení pro případ smrti

Oddíl 1

Všeobecná ustanovení

§ 1491 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

Pořízení pro případ smrti jsou závět', dědická smlouva nebo dovětek.

§ 1492 [\[Komentář WK\]](#)

Pořízením pro případ smrti nelze zkrátit povinný díl nepominutelného dědice, který se práva na povinný díl nezřekl a nedošlo-li ani k vydědění. Pokud tomu pořízení pro případ smrti odporuje, náleží nepominutelnému dědici povinný díl.

§ 1493 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Pořídil-li zůstavitel pro případ smrti v době, kdy byl v péči zařízení, kde se poskytují zdravotnické nebo sociální služby, nebo kdy jinak přijímal jeho služby, a povolal-li za dědice nebo odkazovníka osobu, která takové zařízení spravuje nebo je v něm zaměstnána nebo v něm jinak působí, je povolání těchto osob za dědice nebo odkazovníka neplatné, ledaže se tak stalo závětí učiněnou ve formě veřejné listiny.

(2) Mohl-li zůstavitel po ukončení péče takového zařízení nebo po uplynutí doby, kdy jinak přijímal jeho služby, bez obtíží pořádit ve formě veřejné listiny, odstavec 1 se nepoužije, pokud jde o neplatnost závěti nebo dovětku.

Oddíl 2

Závět'

Pododdíl 1

Obecná ustanovení

§ 1494 [\[Komentář WK\]](#) [\[Srovnávací komentář\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Závět' je odvolatelný projev vůle, kterým zůstavitel pro případ své smrti osobně zůstavuje jedné či více osobám alespoň podíl na pozůstalosti, případně i odkaz. Není-li zřejmé, který den, měsíc a rok byla závět' pořízena a pořídil-li zůstavitel více závětí, které si odporují nebo závisí-li jinak právní účinky závětí na určení doby jejího pořízení, je závět' neplatná.

(2) Závět' je třeba vyložit tak, aby bylo co nejvíce vyhověno vůli zůstavitele. Slova použitá v závěti se vykládají podle jejich obvyklého významu, ledaže se prokáže, že si zůstavitel navykl spojovat s určitými výrazy zvláštní, sobě vlastní smysl.

§ 1495 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Poukáže-li zůstavitel v závěti na obsah jiné listiny, má i tato jiná listina stejné právní účinky, pokud splňuje náležitosti závěti. Nesplňuje-li je, lze jejího obsahu použít jen k vysvětlení zůstavitelovy vůle.

§ 1496 [\[Komentář WK\]](#)

Právo povolát dědice je osobním právem zůstavitele. Zůstavitel nemůže povolání dědice svěřit jinému, ani pořádit společně s jinou osobou.

§ 1497 [\[Komentář WK\]](#)

Zůstavitel musí svou vůli projevit tak určitě, že nestačí, aby jen přisvědčil návrhu, který mu byl učiněn.

§ 1498 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Dovětek

Dovětkem může zůstavitel nařídít odkaz, stanovit odkazovníku nebo dědici podmínku, nebo doložit čas anebo uložit odkazovníku nebo dědici příkaz. Co je stanoveno o závěti, platí obdobně i o dovětku.

Případnutí pozůstalosti dědicům

§ 1499 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

Dědici případně celá pozůstalost, je-li povolán jako dědic jediný. Je-li povolán dědici zůstavěn jen podíl, případně zbylá část pozůstalosti zákonným dědicům.

§ 1500 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Je-li povoláno několik dědiců a podíly nejsou určeny, mají právo na pozůstalost rovným dílem.

(2) Je-li povoláno několik dědiců tak, že jsou všem určeny podíly, ale pozůstalost není vyčerpána, mají právo na zbylou část pozůstalosti zákonní dědicové. Toto právo zákonní dědicové nemají, zůstavil-li zůstavitel povolaným dědicům zřejmě celou pozůstalost, byť i při výčtu podílů nebo věcí něco přehlédl.

§ 1501 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Vyměří-li zůstavitel některým z povolaných dědiců určité podíly a jiným nikoli, případně dědicům povolaným bez podílu zbylá část pozůstalosti rovným dílem.

(2) Nezbuďte-li nic, srazí se pro dědice, který byl povolán bez podílu, poměrně ze všech vyměřených podílů tolik, aby se mu dostalo podílu rovného s dědicem, kterému bylo vyměřeno nejméně. Jsou-li podíly ostatních dědiců stejné, srazí se z nich tolik, aby se dědici, který byl ustaven bez podílu, dostal podíl s nimi stejný.

§ 1502 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Ve všech případech, kdy se zůstavitel zřejmě přepočtl, se provede dělení tak, aby byla jeho vůle naplněna co nejlépe.

§ 1503 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Vyskytnou-li se mezi povolanými dědici osoby pokládané při zákonné dědické posloupnosti vzhledem k ostatním za jednu osobu, pokládají se za jednu osobu i při dělení podle závěti; to neplatí, je-li vůle zůstavitele zřejmě opačná.

(2) Povolá-li zůstavitel za dědice bez bližšího určení skupinu osob, má se za to, že dědici jsou ti, kteří do určené skupiny patřili v době zůstavitelovy smrti.

(3) Povolá-li zůstavitel za dědice bez bližšího určení chudé či obdobně určenou skupinu osob, má se za to, že za dědice byla povolána obec, na jejímž území měl zůstavitel poslední bydliště, která dědictví použije ve prospěch určené skupiny.

Uvolněný podíl

§ 1504 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

Podíl dědice, který nedědí a nemá náhradníka, se uvolní a přiroste poměrně k podílům ostatních povolaných dědiců jen tehdy, jsou-li všichni dědicové povoláni k dědictví buď rovným dílem, nebo všeobecným výrazem znamenajícím rovné podělení.

§ 1505 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Právo na přírůstek nemá ten, komu byl zůstaven určitý dědický podíl.

(2) Jsou-li někteří dědici povoláni s podílem a další bez takového určení, přiroste uvolněný podíl těm, kteří jsou povoláni bez podílu.

§ 1506 [\[Komentář WK\]](#)

S uvolněným dědickým podílem přecházejí na toho, komu přiroste, omezení s ním spojená, ledaže zůstavitel projevil vůli, že se tato omezení vztahují jedině k osobě povolaného dědice, anebo plyne-li to z povahy věci.

Náhradnictví

§ 1507 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Zůstavitel může pro případ, že dědictví nenabude osoba, kterou povolal za dědice, povolat této osobě náhradníka; také náhradníkům může povolat postupně další náhradníky. Povolá-li zůstavitel takto několik náhradníků, dědí ten, který je ve výčtu nejbližší osobě, která dědictví nenabyla.

§ 1508 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Zřídí-li zůstavitel náhradnictví pro případ, že by povolaná osoba dědit nechtěla, nebo pro případ, že by dědit nemohla, má se za to, že náhradnictví bylo zřízeno pro oba tyto případy.

§ 1509 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Omezení uložená dědici postihují také náhradníka, ledaže zůstavitel projevil vůli, že se tato omezení vztahují jedině k osobě dědice, nebo plyne-li to z povahy věci.

§ 1510 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Jsou-li za náhradníky povoláni samotní spoludědicové, má se za to, že zůstavitel chtěl podělit náhradníky v takovém poměru, v jakém podělit dědice. Je-li však za náhradníka povolán mimo spoludědice ještě někdo jiný, pak neprojevili-li zůstavitel jinou vůli, případně uvolněný podíl všem rovným dílem.

§ 1511 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Nabude-li povolaný dědic dědictví, náhradnictví zanikne.

(2) Neprojevili-li zůstavitel jinou vůli, zanikne náhradnictví, které zůstavitel zřídil svému dítěti v době, kdy nemělo potomky, zanechá-li toto dítě potomky způsobilé dědit. To platí i tehdy, zřídí-li zůstavitel náhradnictví jinému svému potomku v době, kdy ten potomky nemá.

Svěřenské nástupnictví

§ 1512 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Zůstavitel může nařídít, že dědictví má přejít po smrti dědice nebo v určitých jiných případech na svěřenského nástupce jako následného dědice. Povolání za svěřenského nástupce se považuje i za povolání za náhradníka.

(2) Je-li zůstavitelovo nařízení do té míry neurčité, že nelze zjistit, zda povolal náhradníka, nebo svěřenského nástupce, považuje se jeho nařízení za povolání náhradníka.

§ 1513 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Povolá-li zůstavitel svému dědici dědice, zakáže-li dědici, aby o zanechaném jmění pořizoval, povolá-li za dědice někoho, kdo v době smrti zůstavitele ještě není, anebo povolá-li dědice s podmínkou nebo na určitou dobu, považuje se to za zřízení svěřenského nástupnictví.

§ 1514 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Jsou-li všichni svěřenští nástupci zůstavitelovými současníky, není omezena řada, ve které po sobě mají svěřenští nástupci následovat.

§ 1515 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Je-li povoláno více svěřenských nástupců, z nichž někteří v době smrti zůstavitele jako osoby ještě neexistují, zanikne svěřenské nástupnictví, jakmile jmění nabude první svěřenský nástupce z těch, kteří nebyli zůstavitelovými současníky.

(2) Svěřenské nástupnictví zanikne nejpozději uplynutím sta let od smrti zůstavitele, a to i když nařídil delší dobu. Má-li však svěřenský nástupce nabýt dědictví nejpozději při smrti dědice žijícího v době zůstavitelovy smrti, zanikne svěřenské nástupnictví teprve, až první ze svěřenských nástupců nabude dědictví po tomto dědici.

§ 1516 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Svěřenské nástupnictví zanikne také tehdy, není-li již žádný ze svěřenských nástupců, nebo nenastane-li případ, pro který bylo zřízeno.

§ 1517 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Povolal-li zůstavitel svěřenského nástupce svému nezletilému dítěti nezpůsobilému pořizovat a nabude-li dítě poté pořizovací způsobilost, zaniká svěřenské nástupnictví v rozsahu povinného dílu.

§ 1518 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Není-li zřejmá jiná vůle zůstavitele, zanikne svěřenské nástupnictví, které zůstavitel zřídil svému dítěti v době, kdy nemělo potomka, zanechá-li dítě potomka způsobilého dědit. To platí i tehdy, zřídí-li zůstavitel svěřenské nástupnictví jinému svému potomku v době, kdy ten potomka nemá.

§ 1519 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Povolal-li zůstavitel svěřenského nástupce osobě, která není způsobilá pořizovat pro omezení svéprávnosti, zanikne svěřenské nástupnictví navždy, nabude-li tato osoba pořizovací způsobilost, ledaže zůstavitel projevil jinou vůli.

§ 1520 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Požádá-li o to svěřenský nástupce, sestaví dědic bez zbytečného odkladu a za jeho přítomnosti v písemné formě inventář všeho, co děděním nabyt, uvede v něm den sestavení a vydá ho svěřenskému nástupci. Na žádost svěřenského nástupce musí být podpis dědice na inventáři úředně ověřen.

(2) Svěřenský nástupce má právo požadovat sestavení inventáře ve formě veřejné listiny.

(3) Náklady na sestavení inventáře jdou k tíži dědictví.

§ 1521 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Nesvěřil-li zůstavitel při nařízení svěřenského nástupnictví dědici právo s dědictvím volně nakládat, je vlastnické právo dědice k tomu, co nabyt děděním, jakož i k tomu, co nabyt náhradou za zničení, poškození nebo odnětí věci z dědictví, omezeno na práva a povinnosti poživatele. To neplatí, je-li věc z dědictví zcizena nebo zatížena za účelem úhrady zůstavitelových dluhů.

§ 1522 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Nesvěřil-li zůstavitel při nařízení svěřenského nástupnictví dědici právo s dědictvím volně nakládat, může dědic zcizit nebo zatížit věc z toho, co děděním nabyt, jen se souhlasem svěřenského nástupce; souhlas vyžaduje formu veřejné listiny.

(2) Je-li vzhledem k péči řádného hospodáře potřebné věc zatížit nebo zcizit, může soud na návrh dědice souhlas svěřenského nástupce nahradit. Rozhodne-li soud, že věc bude zatížena nebo zcizena za úplatu, určí, jak se naloží s výtěžkem; přitom vezme zřetel na oprávněné zájmy svěřenského nástupce.

§ 1523 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Náleží-li do dědictví věc přinášející plody nebo užitky, může svěřenský nástupce požadovat, aby soud stanovil dědici způsob a rozsah hospodaření s věcí nebo požívání věci.

§ 1524 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Zapisuje-li se věc a její vlastník do veřejného seznamu, zapíše se do veřejného seznamu i svěřenské nástupnictví. Jsou-li věc a svěřenské nástupnictví do veřejného seznamu zapsány a naloží-li dědic s věcí, kterou nabyl z dědictví, způsobem mařícím nebo omezujícím práva svěřenského nástupce, aniž s tím svěřenský nástupce souhlasil, nemá to vůči svěřenskému nástupci právní účinky.

(2) Nejsou-li věc nebo svěřenské nástupnictví zapsány do veřejného seznamu a naloží-li dědic s věcí, kterou nabyl z dědictví, způsobem mařícím nebo omezujícím práva svěřenského nástupce, aniž s tím svěřenský nástupce souhlasil, má svěřenský nástupce právo domáhat se podle ustanovení o relativní neúčinnosti, aby soud určil, že právní jednání dědice není vůči němu právně účinné.

Požizovací nezpůsobilost

§ 1525 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Nesvéprávný není způsobilý požizovat, nejedná-li se o případy uvedené v § 1526 až 1528.

§ 1526 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Kdo dovršil patnácti let věku a dosud nenabyl plné svéprávnosti, může požizovat bez souhlasu zákonného zástupce formou veřejné listiny.

§ 1527 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Kdo byl ve svéprávnosti omezen tak, že není způsobilý požizovat, může přesto platně pořídít v jakékoli formě, pokud se uzdravil do té míry, že je schopen projevit vlastní vůli.

§ 1528 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Kdo byl ve svéprávnosti omezen, může v rámci omezení požizovat jen formou veřejné listiny.

(2) Kdo byl ve svéprávnosti omezen pro chorobnou závislost na požívání alkoholu, užívání psychotropních látek nebo podobných přípravků či jedů nebo chorobnou závislost na hráčeké vášni představující závažnou duševní poruchu, může v rozsahu omezení požizovat v jakékoli předepsané formě, nejvýše však o polovině pozůstalosti. Zbývající část pozůstalosti připadne zákonným dědicům; měl-li by však jako zákonný dědic dědit jen stát, může zůstavitel pořídít o celé pozůstalosti.

Účinky omylu

§ 1529 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Podstatný omyl zůstavitele způsobuje neplatnost ustanovení závěti, kterého se týká.

§ 1530 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Omyl je podstatný, týká-li se osoby, které se něco zůstavuje, nebo podílu či věci, které se zůstavují, anebo podstatných vlastností věci. Vlastnosti jsou podstatné, je-li zřejmé, že by zůstavitel v závěti tak neurčil, kdyby se v nich nebyl zmýlil.

(2) Ustanovení závěti je platné, ukáže-li se, že osoba nebo věc byla jen nesprávně popsána.

§ 1531 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Zakládá-li se vůle zůstavitele jen na mylné pohnutce, způsobuje neplatnost ustanovení závěti, kterého se týká.

Pododíl 2

Forma závěti

§ 1532 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

Písemná forma závěti

Závěť vyžaduje písemnou formu, ledaže byla pořizena s úlevami.

Závěť pořizená soukromou listinou

§ 1533 [\[Komentář WK\]](#) [\[Srovnávací komentář\]](#) [\[DZ\]](#)

Kdo chce požizovat v písemné formě beze svědků, napíše celou závěť vlastní rukou a vlastní rukou ji podepíše.

§ 1534 [\[Komentář WK\]](#)

Závěť, kterou zůstavitel nenapsal vlastní rukou, musí vlastní rukou podepsat a před dvěma svědky současně přítomnými výslovně prohlásit, že listina obsahuje jeho poslední vůli.

§ 1535 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Je-li zůstavitel nevidomý, projeví poslední vůli před třemi současně přítomnými svědky v listině, která musí být nahlas přečtena svědkem, který závěť nepsal. Zůstavitel před svědky potvrdí, že listina obsahuje jeho poslední vůli.

(2) Je-li zůstavitel osobou se smyslovým postižením a nemůže-li číst nebo psát, projeví poslední vůli před třemi současně přítomnými svědky v listině, jejíž obsah musí být tlumočen zvláštním způsobem dorozumívání, který si zůstavitel zvolí, svědkem, který závěť nepsal; všichni svědci musí ovládat způsob dorozumívání, kterým je obsah listiny tlumočen. Zůstavitel zvoleným způsobem dorozumívání před svědky potvrdí, že listina obsahuje jeho poslední vůli.

§ 1536 [\[Komentář WK\]](#)

(1) V závěti pořízené osobou se smyslovým postižením, která nemůže číst nebo psát, budiž uvedeno, že zůstavitel nemůže číst nebo psát, kdo závěť napsal, kdo ji přečetl nebo tlumočil a jakým způsobem zůstavitel potvrdil, že listina obsahuje jeho poslední vůli. Byl-li obsah tlumočen zvláštním způsobem dorozumívání, uvede se to v listině včetně údajů, jaký způsob dorozumívání zůstavitel zvolil.

(2) Listinu podepíše i zůstavitel; nemůže-li psát, použije se § 563 obdobně.

Závěť pořízená veřejnou listinou

§ 1537 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

Zůstavitel může projevit poslední vůli ve veřejné listině.

§ 1538 [\[Komentář WK\]](#)

Kdo sepisuje veřejnou listinu o závěti, přesvědčí se, zda se projev poslední vůle děje s rozvahou, vážně a bez donucení.

Svědkové závěti

§ 1539 [\[Komentář WK\]](#) [\[Srovnávací komentář\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Svědci se zúčastní pořízování závěti takovým způsobem, aby byli s to potvrdit, že zůstavitel a pořizovatel jsou jedna a táž osoba. Svědek se podepíše na listinu obsahující závěť; k podpisu zpravidla připojí doložku poukazující na jeho vlastnost jako svědka a údaje, podle nichž ho lze zjistit.

(2) Svědkem nemůže být osoba nesvéprávná, nebo osoba, která není znalá jazyka, nebo způsobu dorozumívání, v němž se projev vůle činí.

§ 1540 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Dědic nebo odkazovník není způsobilý svědčit o tom, co se mu zůstavuje. Stejně není způsobilá být svědkem osoba dědici nebo odkazovníkovi blízká, ani zaměstnanec dědice nebo odkazovníka.

(2) K platnosti ustanovení závěti učiněného ve prospěch některé z osob uvedených v odstavci 1 se vyžaduje, aby je zůstavitel napsal vlastní rukou, nebo aby je potvrdili tři svědci.

§ 1541 [\[Komentář WK\]](#)

Ustanovení § 1540 platí obdobně i pro toho, koho zůstavitel povolal za vykonavatele závěti nebo kdo při pořizování závěti působí jako pisatel, předčítatel, tlumočník nebo úřední osoba.

Úlevy při pořizování závěti

§ 1542 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Kdo je pro nenadálou událost v patrném a bezprostředním ohrožení života, má právo pořídit závěť ústně před třemi současně přítomnými svědky. Totéž právo má i ten, kdo se nachází v místě, kde je běžný společenský styk ochromen následkem mimořádné události a nelze-li po něm rozumně požadovat, aby pořídil v jiné formě.

(2) Nepořídí-li svědci záznam o zůstavitelově poslední vůli, bude důvodem dědické posloupnosti soudní protokol o výslechu svědků.

§ 1543 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Je-li důvodná obava, že by zůstavitel zemřel dříve, než by mohl pořídit závěť ve formě veřejné listiny, může zaznamenat jeho poslední vůli starosta obce, na jejímž území se zůstavitel nalézá, za přítomnosti dvou svědků. Za týchž podmínek může zaznamenat zůstavitelovu poslední vůli i ten, kdo je podle jiného právního předpisu oprávněn vykonávat pravomoci starosty.

§ 1544 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Má-li pro to zůstavitel vážný důvod, může na palubě námořního plavidla plujícího pod státní vlajkou České republiky nebo letadla zapsaného v leteckém rejstříku v České republice zaznamenat zůstavitelovu poslední vůli za přítomnosti dvou svědků velitel námořního plavidla nebo letadla, popřípadě jeho zástupce, pokud mu v tom nebrání péče o bezpečnost plavby nebo letu. Platnost závěti nelze popřít tím, že zůstavitel neměl k pořízení závěti vážný důvod.

(2) Byla-li závěť pořizena podle odstavce 1 na palubě

a) námořního plavidla, zaznamenaná to velitel v lodním deníku a závěť bez zbytečného odkladu předá zastupitelskému úřadu České republiky, který je nejbližší přístavu, do něhož námořní plavidlo připluje, popřípadě orgánu veřejné moci, u něhož je námořní plavidlo zapsáno v námořním rejstříku, nebo

b) letadla, zaznamenaná to velitel v palubním deníku a závěť předá bez zbytečného odkladu zastupitelskému úřadu České republiky, který je nejbližší místu, kde letadlo přistálo v zahraničí, popřípadě orgánu veřejné moci, u něhož je letadlo zapsáno v leteckém rejstříku.

§ 1545 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Při účasti v ozbrojeném konfliktu a vojenských operacích může zaznamenat poslední vůli vojáka nebo jiné osoby náležející k ozbrojeným silám velitel vojenské jednotky České republiky, nebo jiný voják v hodnosti důstojníka nebo vyšší, za přítomnosti dvou svědků. Byla-li závěť takto pořizena, nelze její platnost popřít.

(2) Závěť pořizenou podle odstavce 1 odevzdá velitel bez zbytečného odkladu veliteli nadřízeného velitelství, odkud se bez zbytečného odkladu předá Ministerstvu obrany České republiky.

§ 1546 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Byla-li závěť pořizena podle § 1543, zařídí obec bez zbytečného odkladu její úschovu u notáře. Byla-li závěť pořizena podle § 1544 nebo 1545, zařídí totéž úřad, jemuž byla závěť předána.

§ 1547 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Pořídil-li zůstavitel podle § 1543, 1544 nebo 1545, vyžaduje se, aby osoba, která záznam pořídila, jej také s oběma svědky podepsala a zůstaviteli za přítomnosti obou svědků přečetla a aby zůstavitel potvrdil, že jde o projev jeho poslední vůle. Takto pořizená závěť se považuje za veřejnou listinu.

(2) Došlo-li při vyhotovování závěti podle § 1543, 1544 nebo 1545 k porušení předepsaných formalit, zejména chybí-li na listině podpisy přítomných svědků, ač se vyžadují, ale je-li přesto jisté, že listina spolehlivě zaznamenává zůstavitelovu poslední vůli, nepůsobí to neplatnost závěti; taková listina se však za veřejnou listinu nepovažuje.

§ 1548 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Při pořizování závěti s úlevami mohou být svědky i osoby, které dosáhly patnáctého roku věku, a osoby, které byly ve svéprávnosti omezeny, pokud jsou způsobilé věrohodně popsat skutečnosti významné pro platnost závěti.

(2) Je-li závěť pořizena s úlevami, není její platnosti na újmu, že ji zůstavitel nebo svědek nepodepsal proto, že nemohl psát, nebo pro jinou závažnou překážku, je-li to v listině výslovně uvedeno.

§ 1549 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Je-li zůstavitel naživu, pozbývá platnosti závěť pořizená podle § 1542 uplynutím dvou týdnů a podle § 1543, 1544, nebo 1545 uplynutím tří měsíců ode dne pořizení. Tyto doby však nepočnou běžet ani neběží, dokud zůstavitel nemůže pořídít závěť ve formě veřejné listiny.

§ 1550 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

Mlčenlivost

Kdo působil při pořizování závěti nebo jiném právním jednání, pro které tento zákon vyžaduje náležitosti jako pro závěť, jako pisatel, svědek, předčítatel, tlumočník, schovatel nebo úřední osoba, zachová o obsahu zůstavitelovy vůle mlčenlivost, ledaže je zřejmá jiná vůle zůstavitele; poruší-li tuto povinnost, odčiní zůstaviteli újmu, kterou mu tím způsobil.

Pododdíl 3

Vedlejší doložky v závěti

§ 1551 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Zůstavitel může uvést v závěti podmínku, doložení času nebo příkaz.

(2) Směřuje-li vedlejší doložka jen k zřejmému obtěžování dědice nebo odkazovníka ze zjevné zůstavitelovy svévole, nepřihlíží se k ní. Nepřihlíží se ani k vedlejší doložce, která zjevně odporuje veřejnému pořádku nebo je nesrozumitelná.

§ 1552 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Nepřihlíží se k vedlejší doložce, kterou zůstavitel ukládá dědici nebo odkazovníku, aby uzavřel či neuzavřel manželství, popřípadě aby v manželství setrval, anebo aby manželství zrušil. Zůstavitel však může zřídít někomu právo na dobu, než uzavře manželství.

Vykonavatel závěti

§ 1553 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Zůstavitel může závěti povolat vykonavatele závěti a případně určit, jaké má povinnosti a zda i jak bude odměňován.

(2) Zjistí-li soud při projednávání dědictví, že byl vykonavatel závěti povolán, vyzoomí ho o tom. Vykonavatel závěti může z funkce kdykoli odstoupit; odstoupení je účinné, dojde-li soudou.

§ 1554 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Vykonavatel závěti dbá o řádné splnění poslední vůle zůstavitele s péčí řádného hospodáře. Náleží mu všechna práva potřebná k splnění jeho úkolů, včetně práva před soudem hájit platnost závěti, namítat nezpůsobilost dědice nebo odkazovníka a vůbec dbát o splnění zůstavitelových pokynů.

(2) Nepovolal-li zůstavitel správce pozůstalosti, náleží vykonavatel závěti také správa pozůstalosti, dokud soud nerozhodne o jiném opatření. Ustanovení o správci pozůstalosti se na vykonavatele závěti použijí obdobně, byl-li povolán veřejnou listinou; jinak se použijí přiměřeně.

§ 1555 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Při námitce neplatnosti povolání do funkce může vykonavatel závěti uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti až do právní moci rozhodnutí, že projev zůstavitelovy vůle není platný, pokud soud neučiní jiné opatření.

Správce pozůstalosti

§ 1556 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Zůstavitel může povolat správce pozůstalosti nebo některé její části (dále jen „správce pozůstalosti“) a případně určit, jaké má povinnosti a zda i jak bude odměňován. Povolání správce pozůstalosti vyžaduje formu veřejné listiny.

(2) Projev vůle, kterým byl správce pozůstalosti povolán, lze zrušit stejným způsobem, jakým se zrušuje závěť.

§ 1557 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Správce pozůstalosti se správy ujme, je-li mu známo, že byl povolán, jakmile se dozví o zůstavitelově smrti. Zjistí-li až soud, že byl správce pozůstalosti povolán, vyzoomí ho o tom.

§ 1558 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Byl-li povolán vykonavatel závěti, řídí se správce pozůstalosti jeho pokyny; jejich vzájemná práva a povinnosti se posoudí podle ustanovení o příkazu.

§ 1559 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Správce pozůstalosti může z funkce kdykoli odstoupit; odstoupení je účinné, dojde-li soudou.

§ 1560 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Poruší-li vykonavatel závěti nebo správce pozůstalosti závažně své povinnosti, není-li schopen své povinnosti řádně plnit nebo je-li pro to jiný vážný důvod, odvolá ho soud i bez návrhu.

Podmínky

§ 1561 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Směřuje-li podmínka k jednání dědice nebo odkazovníka, které jím může být opakováno, musí být znovu vykonáno po smrti zůstavitele, třebaže se tak stalo již za zůstavitelova života, není-li zřejmá jiná vůle zůstavitele.

§ 1562 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

K nabytí toho, co bylo zůstaveno s odkládací podmínkou, je třeba, aby osoba, již bylo něco takto zůstaveno, přežila zůstavitele a byla způsobilá dědit.

§ 1563 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Uděluje-li se někomu právo s nemožnou rozvazovací podmínkou, nepřihlíží se k ní.

(2) Ustanovení závěti, kterým se někomu uděluje právo s nemožnou odkládací podmínkou, je neplatné.

Doložení času

§ 1564 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Omezí-li zůstavitel někomu právo doložením času a není-li jisté, zda čas nastane, platí zůstavené právo za

podmíněné.

§ 1565 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Je-li čas určen tak, že rozhodná chvíle nastat musí, přechází zůstavené právo jako jiná nepodmíněná práva i na dědice té osoby, jíž bylo takto zůstaveno.

§ 1566 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Je-li jisté, že doba vyměřená v závěti nastat nikdy nemůže, posoudí se toto doložení času jako nemožná podmínka. Bude-li však nepochybné, že se zůstavitel při určení času jenom zmýlil, určí se rozhodná chvíle podle jeho pravděpodobné vůle.

Zvláštní ustanovení

§ 1567 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Dokud zůstává právo následného dědice odsunuto, až bude splněna podmínka nebo až nastane doložený čas, je právo předního dědice, kterému dědictví připadlo, omezeno jako právo poživatele; ustanovení [§ 1520 až 1524](#) se použijí obdobně.

(2) Dědic, jehož právo bylo odloženo nařízením podmínky nebo doložením času, nabude, co mu bylo zůstaveno, s povinností přispět poměrně přednímu dědici na to, co on plnil na zůstavitelovy dluhy nebo nepominutelnému dědici na povinný díl.

§ 1568 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Byl-li povolán přední a následný odkazovník, použije se [§ 1567](#) obdobně.

Příkaz

§ 1569 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Zůstaví-li zůstavitel někomu něco s připojením příkazu, posuzuje se příkaz jako rozvazovací podmínka, takže se zůstavení práva zmaří, nebude-li příkaz proveden, ledaže zůstavitel projevil jinou vůli.

(2) Zákaz zcizení nebo zatížení zavazuje obtíženého, jen je-li nařízen na určitou přiměřenou dobu a odůvodněn vážným zájmem hodným právní ochrany, jinak může soud na návrh obtíženého rozhodnout, že se k zákazu nepřihlíží. Byl-li zákaz zapsán do veřejného seznamu, může obtížený požadovat, aby soud zákaz zrušil; soud návrhu nevyhoví, neprokáže-li se, že zájem na zrušení zákazu zřejmě převyšuje zájem na jeho zachování.

§ 1570 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Nelze-li příkaz splnit přesně, budiž splněn alespoň tak, aby mu bylo přibližně co možná vyhověno. Není-li možné ani to, náleží osobě obtížené příkazem, co jí bylo zůstaveno, ledaže zůstavitel projevil jinou vůli. Kdo se však učinil neschopným splnit příkaz, věda, že jej tím zmaří, pozbude, co mu bylo zůstaveno.

§ 1571 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Právo vymáhat splnění příkazu má kromě osoby, jíž je příkaz k prospěchu, také vykonavatel závěti nebo jiná osoba k tomu v závěti povolána.

§ 1572 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Směřuje-li příkaz k prospěchu více osob bez bližšího určení, splní obtížená osoba příkaz vůči právnické osobě oprávněné chránit zájmy těchto osob. Je-li takových právnických osob více a není-li zřejmá jiná zůstavitelova vůle, má volbu osoba obtížená příkazem; neprovede-li ji bez zbytečného odkladu, určí oprávněnou osobu soud na návrh toho, kdo na tom má právní zájem.

(2) Směřuje-li příkaz k veřejnému prospěchu, může splnění příkazu vymáhat i příslušný orgán veřejné moci.

§ 1573 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Vysloví-li se zůstavitel o účelu, ke kterému něco někomu zanechává, ale neuloží-li povinnost k tomuto účelu zanechané věci použít, hledí se na jeho projev vůle jako na přání bez právní závaznosti.

§ 1574 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Ustanovení, kterým zůstavitel dědici nebo odkazovníku přikáže s pohrůzkou ztráty nějaké výhody, aby závěti neodporoval, nemá právní účinky, jde-li jen o odpor proti pravosti závěti nebo proti výkladu jejího smyslu.

Pododdíl 4

Zrušení závěti

§ 1575 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Zůstavitel má právo závěť nebo její jednotlivá ustanovení kdykoli zrušit.

(2) Závěť se zrušuje odvoláním nebo pořízením pozdější závěti.

§ 1576 [\[Komentář WK\]](#)

Pořízení nové závěti

Pořízením pozdější závěti se dřívější závěť ruší v rozsahu, v jakém nemůže vedle pozdější závěti obstát.

Odvolání závěti

§ 1577 [\[Komentář WK\]](#)

K výslovnému odvolání závěti se vyžaduje projev vůle učiněný ve formě předepsané pro pořízení závěti.

§ 1578 [\[Komentář WK\]](#)

(1) K odvolání závěti mlčky se vyžaduje zničení listiny, na níž byla závěť napsána. Zničí-li zůstavitel jen jeden z několika stejnopisů závěti, nelze z toho ještě usuzovat na její odvolání.

(2) Porušil-li zůstavitel listinu jiným způsobem, nebo neobnovil-li závěť, ač ví, že listina byla zničena nebo ztracena, závěť se tím ruší, plyne-li z okolností nepochybně zůstavitelův zrušovací úmysl.

§ 1579 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Byla-li závěť pořízena ve formě veřejné listiny, má zůstavitel právo požadovat kdykoli, aby mu závěť byla vydána; závěť lze vydat jen zůstaviteli osobně. Vydá-li se zůstaviteli závěť, považuje se za odvolanou; o tom zůstavitele poučí ten, kdo mu závěť vydal, a odvolání závěti i poučení poznamená na vydávané listině i ve svém spisu.

(2) Byla-li závěť uložena do úřední úschovy, má zůstavitel právo požadovat její vydání; vydání závěti nemá právní následky podle druhé věty odstavce 1.

§ 1580 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Zruší-li zůstavitel novější závěť, ale dřívější uchová, má se za to, že dřívější závěť nepozbyla platnost a hledí se na ni, jako by nebyla zrušena.

§ 1581 [\[Komentář WK\]](#)

Neúčinná zrušovací doložka

Prohlásí-li zůstavitel, že neplatná budou všechna jeho příští pořízení pro případ jeho smrti, anebo že budou neplatná taková pořízení, jež nebudou zřízena v určité formě, nepřihlíží se k tomu.

Oddíl 3

Dědická smlouva

§ 1582 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Dědickou smlouvou povolává zůstavitel druhou smluvní stranu nebo třetí osobu za dědice nebo odkazovníka a druhá strana to přijímá.

(2) Dědická smlouva vyžaduje formu veřejné listiny.

§ 1583 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Co se v tomto oddílu stanoví o smluvním dědici, platí obdobně i pro smluvního odkazovníka.

§ 1584 [\[Komentář WK\]](#) [\[Srovnávací komentář\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Dědickou smlouvou může uzavřít zletilý zůstavitel, který je plně svéprávný; je-li zůstavitel ve svéprávnosti omezen, může dědickou smlouvou uzavřít a závazek z ní změnit se souhlasem opatrovníka.

(2) Dědickou smlouvou mohou strany uzavřít a závazek z ní změnit jen osobním jednáním.

§ 1585 [\[Komentář WK\]](#) [\[Srovnávací komentář\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Dědickou smlouvou nelze pořídit o celé pozůstalosti. Čtvrtina pozůstalosti musí zůstat volná, aby o ní zůstavitel mohl pořídit podle své vůle. Chce-li zůstavitel zanechat smluvnímu dědici i tuto čtvrtinu, může tak učinit závětí.

(2) Kdo byl ve svéprávnosti omezen pro chorobnou závislost na požívání alkoholu, užívání psychotropních látek nebo podobných přípravků či jedů nebo chorobnou závislost na hráčeké vášni představující závažnou duševní poruchu, může pořídit dědickou smlouvou jen o majetku, o němž je způsobilý pořídit závěť. Z tohoto majetku se počítá čtvrtina vyhrazená pořízením

podle jeho zvlášť projevené vůle.

§ 1586 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Byla-li dědická smlouva uzavřena s tím, že se ostatní dědici zřekli svého dědického práva, pozbývá zřeknutí se dědictví účinky, nedědí-li dědic povolaný v dědické smlouvě.

§ 1587 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

O podmínkách v dědické smlouvě platí [§ 548](#) a [549](#).

§ 1588 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Dědická smlouva zůstaviteli nebrání, aby se svým majetkem nakládal za svého života podle libosti. Není-li ujednáno něco jiného, nemůže strana povolaná za dědice převést své právo na jinou osobu.

(2) Pořídí-li však zůstavitel pro případ smrti nebo uzavře-li darovací smlouvu tak, že to s dědickou smlouvou není slučitelné, může se smluvní dědic dovolat neúčinností těchto právních jednání.

§ 1589 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Dohodnou-li se strany, že zůstavitel převede na smluvního dědice majetek již za svého života, může být tento majetek sepsán ve formě veřejné listiny. V takovém případě, nepřevede-li zůstavitel všechny svůj majetek, anebo získá-li po převodu další majetek, se dědická smlouva vztahuje jen na majetek takto sepsaný, ledaže bylo ujednáno něco jiného.

(2) Uskutečnilo-li se odevzdání ještě za života, přecházejí práva a povinnosti z dědické smlouvy na dědice smluvního dědice, ledaže bylo ujednáno něco jiného.

§ 1590 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Své povinnosti z dědické smlouvy může zůstavitel zrušit i pořízením závěti. K účinnosti zrušení se vyžaduje souhlas smluvního dědice učiněný ve formě veřejné listiny.

§ 1591 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Dědická smlouva neplatná pro nedostatek formy nebo neplatná pro nesplnění podmínek v [§ 1584](#) a [1585](#) nebo proto, že nevyhovuje ustanovením o smlouvách podle části čtvrté tohoto zákona, může mít přesto platnost závěti, má-li jinak všechny náležitosti závěti.

Zvláštní ustanovení o dědické smlouvě uzavřené mezi manželi

§ 1592 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Manželé mohou uzavřít dědickou smlouvu, podle níž jedna strana povolává druhou za dědice nebo za odkazovníka a druhá strana toto povolání přijímá, anebo se takto za dědice nebo za odkazovníky povolávají navzájem.

(2) Takovou smlouvu mohou pro případ vzniku manželství uzavřít i snoubenci, ale smlouva se stane účinnou až vznikem manželství.

§ 1593 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Rozvodem manželství se neruší práva a povinnosti z dědické smlouvy, ledaže dědická smlouva určí něco jiného. Po rozvodu manželství se každá strana může domáhat, aby dědickou smlouvu zrušil soud. Soud návrhu nevyhoví, směruje-li proti tomu, kdo nezapříčinil rozvrat manželství a s rozvodem nesouhlasil.

(2) Prohlášením manželství za neplatné se ruší práva a povinnosti z dědické smlouvy, ledaže takové manželství již dříve zaniklo smrtí jednoho z manželů.

Díl 3

Odkaz

Oddíl 1

Obecná ustanovení

Zřízení odkazu

§ 1594 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Odkaz zůstavitel zřídí tak, že v pořízení pro případ smrti nařídí určité osobě, aby odkazovníku vydala předmět odkazu. Odkazovníkem může být jen osoba způsobilá dědit. Povolá-li zůstavitel dědice s určením, že ten určitou věc dědit nemá, považuje se to za zřízení odkazu zákonným dědicům.

(2) Darování závislé na podmínce, že obdarovaný dárce přežije, se považuje za odkaz, pokud se dárce nevzdal práva dar odvolat.

§ 1595 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Odkaz může zřídít osoba způsobilá pořizovat závěť. Zůstavitel nezpůsobilý pořizovat může ze svého majetku odkázat jinému jen předměty malé hodnoty.

§ 1596 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Zůstavitel může také dědici nebo spoludědicům zanechat přednostní odkaz; vzhledem k tomuto odkazu se budou posuzovat jako odkazovníci.

Obtížení odkazem

§ 1597 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Odkazy připadají k tíži všem dědicům podle poměru jejich podílů, a to i tehdy, byla-li odkázána věc náležející jednomu ze spoludědiců. To neplatí, pokud zůstavitel zvlášť přikáže splnění odkazu jednotlivému spoludědici nebo odkazovníku.

§ 1598 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Každému z dědiců musí zůstát z hodnoty dědictví alespoň čtvrtina odkazy nezatížená. Zatíží-li zůstavitel dědice více, má dědic právo na poměrné zkrácení odkazu.

§ 1599 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Pododkaz

(1) Přikáže-li zůstavitel odkazovníku splnění dalšího odkazu, nezbavuje odkazovníka povinnosti splnit další odkaz ani skutečnost, že hodnota dalšího odkazu přesahuje hodnotu odkazu.

(2) Nenabude-li odkazovník odkaz, splní další odkaz ten, komu odkaz připadl. Této povinnosti se zproští, přenechá-li odkaz, který mu připadl, osobě, které byl další odkaz zůstaven.

§ 1600 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Zůstavitel, který odkazem pamatuje na určitou skupinu osob, jako jsou zejména příbuzní či chudí, nebo na veřejně prospěšný, dobročinný či podobný účel, může ponechat dědici nebo někomu jinému, aby určil, jak a které z těchto osob nebo účelů mají být poděleny. Nevysloví-li se o tom zůstavitel, má volbu dědic. Nemůže-li dědic volbu vykonat, určí odkazovníky soud.

§ 1601 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Náhradnictví při odkazech

Zůstavitel může při odkazu nařídit náhradnictví nebo svěrenské nástupnictví. Pro takové případy se přiměřeně použijí ustanovení [§ 1507 až 1524](#).

Odvolání odkazu

§ 1602 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Má se za to, že odkaz byl odvolán, jestliže zůstavitel

- a) odkázanou věc zničí, nebo ji zcizí a znovu nenabude,
- b) odkázanou věc změní takovým způsobem, že to je již věc jiná, nebo
- c) odkázanou pohledávku vymůže a vybere.

§ 1603 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Má se za to, že odkaz nebyl odvolán, pokud odkázanou věc nabyla jiná osoba nebo byla-li odkázaná věc změněna či zničena mimo vůli zůstavitele. To platí i tehdy, vyrovnal-li dlužník zůstaviteli odkázanou pohledávku z vlastního popudu.

Oddíl 2

Zvláštní pravidla o jednotlivých druzích odkazů

Pododdíl 1

Odkaz věcí určitého druhu

§ 1604 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Při odkazu věci určitého druhu, je-li takových věcí v pozůstalosti více, rozhodne osoba obtížená odkazem, která věc bude odkazovníkovi vydána. Musí však zvolit takovou věc, kterou odkazovník bude moci užívat.

(2) Ponechá-li se odkazovníku, aby si z několika věcí sám vybral, může zvolit i věc nejlepší.

§ 1605 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Při odkazu věci určitého druhu, která však v pozůstalosti není, není odkaz platný. Odkáže-li zůstavitel několik věcí určitého druhu a není-li jich v pozůstalosti určené množství, spokojí se odkazovník s těmi, které v pozůstalosti jsou.

(2) Neodkáže-li však zůstavitel věc určitého druhu výslovně ze svého vlastnictví a není-li taková věc v pozůstalosti, opatří ji osoba obtížená odkazem odkazovníku v jakosti přiměřené osobním poměrům a potřebě odkazovníka.

§ 1606 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Zůstavitel může pověřit i jinou osobu, aby zvolila, kterou z několika věcí má odkazovník dostat. Nevykoná-li tato osoba volbu, určí odkaz soud se zřetelem k osobním poměrům a potřebě odkazovníka.

(2) Soud určí odkaz také tehdy, když odkazovník nevykoná volbu, která mu byla ponechána, ve lhůtě stanovené k žádosti osoby obtížené odkazem.

§ 1607 [\[Komentář WK\]](#)

Odkaz peněz zavazuje osobu obtíženou odkazem k jejich vyplacení, ať již hotové peníze v pozůstalosti jsou, nebo nejsou.

Pododdíl 2

Odkaz určité věci

§ 1608 [\[Komentář WK\]](#)

Při opakování odkazu určité věci v jednom nebo několika ustanoveních nemá odkazovník právo na odkázanou věc i na její cenu zároveň. Jiné odkazy, byť i obsahují věc téhož druhu nebo stejnou peněžní částku, náležejí odkazovníku, kolikrát jsou opakovány.

§ 1609 [\[Komentář WK\]](#)

K odkazu věci, která v době pořízení závěti náležela odkazovníkovi, se nepřihlíží. Nabyli-li ji později, uhradí se mu obvyklá cena věci; dostal-li ji však bezplatně od samotného zůstavitele, platí, že odkaz byl odvolán.

§ 1610 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Nepřihlíží se k odkazu věci cizí nenáležející ani zůstaviteli, ani dědici nebo odkazovníkovi, který ji má poskytnout někomu jinému. Mají-li uvedené osoby na odkázané věci podíl nebo právo, týká se odkaz jen tohoto podílu nebo práva.

(2) Nařídil-li zůstavitel, že cizí věc má být koupena a poskytnuta odkazovníku, avšak její vlastník ji nechce prodat za obvyklou cenu, vyplátí se odkazovníku tato cena.

§ 1611 [\[Komentář WK\]](#)

Zastavení nebo jiné zatížení odkázané věci postihují příjemce jako závady odkazu.

Pododdíl 3

Odkaz pohledávky

§ 1612 [\[Komentář WK\]](#)

Při odkazu pohledávky, která zůstaviteli náleží za někým jiným, postoupí osoba obtížená odkazem tuto pohledávku s příslušenstvím a případným zajištěním odkazovníku, vydá mu potřebné doklady o pohledávce a sdělí mu vše, co je k uplatnění pohledávky proti dlužníku zapotřebí.

§ 1613 [\[Komentář WK\]](#)

Odkaz všech pohledávek zahrnuje sice všechny pohledávky trvající po zřízení odkazu, nikoli však pohledávky vzniklé z převoditelných cenných papírů a vkladních knížek, ani pohledávky váznoucí na nemovitých věcech a pohledávky vznikající z práva věcného.

§ 1614 [\[Komentář WK\]](#)

Odkaz pohledávky, kterou má zůstavitel za odkazovníkem, zavazuje obtíženou osobu k tomu, aby vydala odkazovníku kvitanci anebo vrátila dlužní úpis.

§ 1615 [\[Komentář WK\]](#)

Prominutí dluhu se nevztahuje na dluhy vzniklé po zřízení odkazu. Promine-li se odkazem zajištění dluhu, neplyne z toho ještě, že byl prominut také dluh. Prodlouží-li se jen lhůta k placení, neplyne z toho ještě prominutí úroků.

§ 1616 [\[Komentář WK\]](#) [\[Srovnávací komentář\]](#)

(1) Odkaz dluhu, který má zůstavitel uhradit odkazovníku, má ten právní účinek, že zavazuje osobu obtíženou odkazem uznat dluh, který zůstavitel určitě vyjádří nebo odkazovník prokáže, a uhradit jej nejpozději ve lhůtě pro splnění ostatních odkazů bez zřetele k podmínkám a lhůtám, které obtížený se zůstavitelem ujednal.

(2) Nařídí-li zůstavitel, aby odkazovníkova pohledávka byla zajištěna, musí mu být poskytnuta dostatečná jistota.

§ 1617 [\[Komentář WK\]](#)

Odkáže-li zůstavitel někomu stejnou částku, jakou mu je sám dlužen, má se za to, že nechtěl odkazem splnit dluh. Odkazovník obdrží dluh i odkaz.

Pododdíl 4

Jiné odkazy

§ 1618 [\[Komentář WK\]](#)

Odkaz dětem a příbuzným

Děti se rozumí jen synové a dcery, jestliže zůstavitel pamatoval na děti někoho jiného. Jedná-li se však o vlastní děti zůstavitele, rozumí se tím i potomci vstupující na jejich místo.

§ 1619 [\[Komentář WK\]](#)

I při jiných odkazech než podle [§ 1594 až 1618](#) se použije obdobně [§ 1503](#).

Oddíl 3

Nabytí odkazu

§ 1620 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Odkazovník nabyvá právo na odkaz pro sebe a pro své nástupce smrtí zůstavitele.

(2) O právu na odkaz, které má teprve vzniknout, platí [§ 1480](#) obdobně.

§ 1621 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Odkázanou věc nabyvá odkazovník způsobem, jakým se nabyvá vlastnické právo.

(2) Dospěje-li právo na odkaz, může se odkazovník domáhat vydání odkázané věci. Zapisuje-li se odkázaná věc do veřejného seznamu, nahradí vydání věci prohlášením vykonavatele závěti, jinak obtížené osoby, s úředně ověřeným podpisem; nebyla-li splatnost odkazu odložena, zapíše se odkazovník do veřejného seznamu přímo po zůstaviteli.

§ 1622 [\[Komentář WK\]](#)

Před smrtí zůstavitele nemůže odkazovník právo na odkaz převést ani o něm pořídit.

§ 1623 [\[Komentář WK\]](#)

Prohlásí-li odkazovník způsobem, jaký je stanoven pro odmítnutí dědictví, že odkaz nechce, hledí se na něho, jako by právo na odkaz vůbec nenabyl.

§ 1624 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Odkaz jednotlivých věcí z pozůstalosti a odkaz práv vztahujících se k takovým věcem může být požadován ihned. To platí i pro odkaz menších odměn pro zaměstnance a odkazy veřejně prospěšné, dobročinné a podobné. Jiné odkazy jsou splatné za rok po smrti zůstavitele.

(2) Ustanovení odstavce 1 se použije, není-li zřejmá jiná vůle zůstavitele.

§ 1625 [\[Komentář WK\]](#)

Při odkazu jednotlivé věci náleží odkazovníku ode dne splatnosti odkazu plody a užitky i vše, co k věci přibude, včetně práv s věcí spojených. Od téhož dne postihují odkazovníka i závady na odkázané věci, jakož i její zhoršení nebo zkáza vzniklé ze skutečností, za které nikdo neodpovídá.

§ 1626 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Při odkazu dávek splatných ročně, měsíčně nebo jinak nabude odkazovník právo k částce, která připadá na celou dobu, dožije-li se jejího počátku; splátka se však stane splatnou až v určenou dobu splatnosti.

(2) Při odkazu výživného platí obdobně [§ 922](#).

§ 1627 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

Právo odkazovníka na zajištění

(1) Při odkazu opakovaného plnění nebo při odkazu, jehož plnění se ještě nelze domáhat vzhledem k zákonné lhůtě nebo vzhledem k lhůtě či podmínce určené zůstavitelem, má odkazovník vůči osobě obtížené odkazem právo na poskytnutí dostatečné jistoty. To neplatí, je-li zřejmé, že zajištění není potřeba.

(2) Jinak má odkazovník vůči osobě obtížené odkazem stejná práva jako každý jiný věřitel.

Uvolněný odkaz

§ 1628 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Nemůže-li odkazovník přijmout odkaz nebo odmítne-li jej, případně odkaz náhradníkovi. Není-li náhradník a je-li celým odkazem pamatováno na několik osob buď bez určení podílů, anebo všeobecným výrazem znamenajícím rovné podělení, přibude uvolněný podíl poměrně ostatním podílníkům.

(2) Je-li odkazovníku zůstaven určitý podíl, nemá právo na přírůstek podle odstavce 1, ledaže je zřejmá vůle zůstavitele zanechat vyjmenovaným odkazovníkům celý odkaz a že určením podílů nechtěl nic jiného než omezit odkazovníky navzájem.

(3) V ostatních případech povinnost splnit odkaz zanikne.

§ 1629 [\[Komentář WK\]](#)

Kdo má prospěch z uvolnění odkazu nebo z toho, že povinnost splnit odkaz zanikne, toho postihují i břemena s odkazem spojená. To neplatí, jedná-li se jen o osobní úkony osoby odkazem původně obtížené.

Práva dědice vyhradivšího si soupis

§ 1630 [\[Komentář WK\]](#) [\[Srovnávací komentář\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Je-li čistá pozůstalost odkazy obtížena tak, že je téměř vyčerpána a dědic neuplatní právo podle [§ 1598](#), má dědic právo jen na náhradu nákladů učiněných při splnění odkazů a na přiměřenou odměnu za svou námahu. Nestačí-li pozůstalost k jejich úhradě, hradí náklady i odměnu odkazovníci poměrně podle hodnoty odkazů a dědic má k zajištění svého práva k odkázaným předmětům zadržovací právo; bez dostatečného zajištění není dědic povinen odkazy vyřizovat.

(2) Pokud však odkazovník odkaz již obdržel, provede se srážka podle hodnoty, jakou měl odkaz v době přijetí, a podle užitků, které již z něho získal. Odkazovník se zbaví povinnosti příspěvku tím, že vydá dědici odkaz i s užitky nebo jejich cenu. V ostatním se na odkazovníka hledí jako na poctivého držitele.

§ 1631 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Nestačí-li čistá pozůstalost k úhradě všech dluhů a jiných povinných výdajů, odkazy se poměrně snižují.

(2) Nestačí-li čistá pozůstalost k vyřízení všech odkazů, uspokojí se přede všemi ostatními odkazem zaopatření, výchovy a výživy; ostatní odkazy se poměrně snižují.

§ 1632 [\[Komentář WK\]](#)

Splnění poslední vůle správcem pozůstalosti

Nebyl-li určen vykonavatel závěti a nechce-li dědic věnovat splnění poslední vůle svůj čas a námahu, soud na jeho návrh za tím účelem jmenuje správce pozůstalosti, nebo uloží splnění poslední vůle správci pozůstalosti již povolánému.

Díl 4

Zákonná posloupnost

§ 1633 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Kde nedojde k posloupnosti podle dědické smlouvy nebo podle závěti, nastane zákonná dědická posloupnost k pozůstalosti nebo k její části. Není-li zákonný dědic, nebo nenabude-li dědictví, stávají se dědici odkazovníci podle poměru hodnoty svých odkazů.

(2) Kdo nabyl dědictví proto, že dědic ani náhradník povoláný dědickou smlouvou nebo závětí dědit nechtěl nebo nemohl, splní ostatní nařízení zůstavitele.

§ 1634 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Odúmrť

(1) Nedědí-li žádný dědic ani podle zákonné dědické posloupnosti, připadá dědictví státu a na stát se hledí, jako by byl zákonný dědic; stát však nemá právo odmítnout dědictví, ani právo na odkaz podle § 1594 odst. 1 věty třetí.

(2) Vůči jiným osobám má stát stejné postavení jako dědic, kterému svědčí výhrada soupisu.

§ 1635 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

První třída dědiců

(1) V první třídě dědiců dědí zůstavitelovy děti a jeho manžel, každý z nich stejným dílem.

(2) Nedědí-li některé dítě, nabývají jeho dědický podíl stejným dílem jeho děti; totéž platí o vzdálenějších potomcích téhož předka.

§ 1636 [\[Komentář WK\]](#)

Druhá třída dědiců

(1) Nedědí-li zůstavitelovi potomci, dědí ve druhé třídě manžel, zůstavitelovi rodiče a dále ti, kteří žili se zůstavitelem nejméně po dobu jednoho roku před jeho smrtí ve společné domácnosti a kteří z tohoto důvodu pečovali o společnou domácnost nebo byli odkázáni výživou na zůstavitele.

(2) Dědici druhé třídy dědí stejným dílem, manžel však vždy nejméně polovinu pozůstalosti.

§ 1637 [\[Komentář WK\]](#)

Třetí třída dědiců

(1) Nedědí-li manžel ani žádný z rodičů, dědí ve třetí třídě stejným dílem zůstavitelovi sourozenci a ti, kteří žili se zůstavitelem nejméně po dobu jednoho roku před jeho smrtí ve společné domácnosti a kteří z tohoto důvodu pečovali o společnou domácnost nebo byli odkázáni výživou na zůstavitele.

(2) Nedědí-li některý ze sourozenců zůstavitele, nabývají jeho dědický podíl stejným dílem jeho děti.

§ 1638 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Čtvrtá třída dědiců

Nedědí-li žádný dědic ve třetí třídě, dědí ve čtvrté třídě stejným dílem prarodiče zůstavitele.

§ 1639 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Pátá třída dědiců

(1) Nedědí-li žádný z dědiců čtvrté třídy, dědí v páté třídě jen prarodiče rodičů zůstavitele. Prarodičům zůstavitelova otce připadá polovina dědictví, prarodičům zůstavitelovy matky druhá polovina. Obě dvojice prarodičů se dělí rovným dílem o polovinu, která na ně připadá.

(2) Nedědí-li jednotlivý člen dvojice, případně uvolněná osmina druhému členu. Nedědí-li dvojice, případně tato čtvrtina druhé dvojici téže strany. Nedědí-li ani jedna dvojice téže strany, připadá dědictví dvojicím druhé strany ve stejném poměru, v jakém se dělí o polovinu dědictví, která jim připadá přímo.

§ 1640 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Šestá třída dědiců

(1) Nedědí-li žádný z dědiců páté třídy, dědí v šesté třídě děti dětí sourozenců zůstavitele a děti prarodičů zůstavitele, každý stejným dílem.

(2) Nedědí-li některé z dětí prarodičů zůstavitele, dědí jeho děti.

§ 1641 [\[Komentář WK\]](#)

Několikeré příbuzenství

Je-li někdo se zůstavitelem příbuzný z více než z jedné strany, má z každé strany dědické právo, které by mu náleželo jako příbuznému z této strany.

Povinný díl

Započtení na povinný díl a na dědický podíl

Oddíl 1

Nepominutelný dědic

§ 1642 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Nepominutelnému dědici náleží z pozůstalosti povinný díl.

§ 1643 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Nepominutelnými dědici jsou děti zůstavitele a nedědí-li, pak jsou jimi jejich potomci.

(2) Je-li nepominutelný dědic nezletilý, musí se mu dostat alespoň tolik, kolik činí tři čtvrtiny jeho zákonného dědického podílu. Je-li nepominutelný dědic zletilý, musí se mu dostat alespoň tolik, kolik činí čtvrtina jeho zákonného dědického podílu.

§ 1644 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Povinný díl může být zůstaven v podobě dědického podílu nebo odkazu, ale musí zůstat nepominutelnému dědici zcela nezatížen.

(2) K nařízení zůstavitele, která omezují povinný díl, se nepřihlíží. Zůstaví-li se nepominutelnému dědici více než povinný díl, vztahuje se takové nařízení, učinil-li je zůstavitel v pořízení pro případ smrti, jen na část, která přesahuje hodnotu povinného dílu. To neplatí, zemře-li nepominutelný dědic před zůstavitelem, nebo nedědí-li z jiného důvodu.

(3) Zůstavitel může také nepominutelnému dědici uložit, aby se rozhodl pro to, co se mu zůstavuje s omezením, nebo pro povinný díl.

§ 1645 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

Kdo se zřekl dědictví nebo povinného dílu, kdo je nezpůsobilý dědit nebo kdo byl zůstavitelem vyděděn, právo na povinný díl nemá, ale při výpočtu povinných dílů ostatních dědiců se k němu hledí právě tak, jako by z dědického práva nebyl vyloučen.

Oddíl 2

Vydědění

§ 1646 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Ze zákonných důvodů lze nepominutelného dědice vyděděním z jeho práva na povinný díl vyloučit, anebo jej v jeho právu zkrátit. Zůstavitel může vydědit nepominutelného dědice, který

- a) mu neposkytl potřebnou pomoc v nouzi,
- b) o zůstavitele neprojevuje opravdový zájem, jaký by projevovat měl,
- c) byl odsouzen pro trestný čin spáchaný za okolností svědčících o jeho zvrhlé povaze nebo
- d) vede trvale nezřízený život.

(2) Zůstavitel může vydědit i nepominutelného dědice, který je nezpůsobilý dědit, a proto je z dědického práva vyloučen.

(3) Přežije-li vyděděný potomek zůstavitele, nedědí ani potomci vyděděného potomka, ledaže zůstavitel projeví jinou vůli. Nedožije-li se vyděděný potomek smrti zůstavitele, pak jeho potomci dědí vyjma těch, kteří jsou samostatně vyloučení z práva dědického.

§ 1647 [\[Komentář WK\]](#) [\[Srovnávací komentář\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Zůstavitel může vydědit i nepominutelného dědice, který je tak zadlužen nebo si počíná tak marnotratně, že tu je obava, že se pro jeho potomky nezachová povinný díl. Učinit to však může jen tak, že tento jeho povinný díl zůstaví dětem tohoto nepominutelného dědice, popřípadě, není-li jich, jejich potomkům.

§ 1648 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Nevyšloví-li zůstavitel důvod vydědění, má nepominutelný dědic právo na povinný díl, ledaže se proti němu prokáže zákonný důvod vydědění.

§ 1649 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Prohlášení o vydědění lze učinit nebo je lze změnit či zrušit stejným způsobem, jakým se pořizuje nebo ruší závět.

(2) Stejným způsobem může zůstavitel prohlásit o některém z dědiců nikoli nepominutelných, jemuž svědčí zákonná dědická posloupnost, že pozůstalosti nenabude.

Oddíl 3

Ochrana nepominutelného dědice

§ 1650 [\[Komentář WK\]](#) [\[Srovnávací komentář\]](#) [\[DZ\]](#)

Nepominutelný dědic vyděděný neplatně má právo na povinný díl; byl-li zkrácen na čisté hodnotě povinného dílu, má právo na jeho doplnění.

§ 1651 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Právo na povinný díl má i nepominutelný dědic, o němž bylo zůstaviteli známo, že je naživu, a přesto jej v závěti opominul.

(2) Dopustil-li se ten, kdo byl opominut nikoli omylem, něčeho, co naplňuje zákonný důvod vydědění, hledí se na toto opominutí jako na vydědění učiněné mlčky a po právu.

§ 1652 [\[Komentář WK\]](#)

Dokáže-li nepominutelný dědic, že jeho opominutí pochází jen z toho, že zůstavitel při pořizení pro případ smrti o něm nevěděl, má takový dědic právo na povinný díl, jaký mu náleží podle zákona.

§ 1653 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

Byl-li nepominutelný dědic zkrácen nebo opominut, přispějí dědici i odkazovníci k vyrovnání jeho práva poměrně.

Oddíl 4

Výpočet povinného dílu

§ 1654 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Nepominutelný dědic nemá právo na podíl z pozůstalosti, nýbrž jen na peněžní částku rovnající se hodnotě jeho povinného dílu. Jsou-li pro to na straně dědiců zvlášť závažné důvody a lze-li to na nepominutelném dědici rozumně požadovat, může soud povolit splátky na povinný díl nebo odklad jeho splatnosti; pohledávka se však úročí ode dne, kdy byla původně splatná.

(2) Ustanovení odstavce 1 nebrání, aby se nepominutelný dědic dohodl s dědici ze závěti nebo z dědické smlouvy jinak; zkrátí-li se tím však práva dalších věřitelů, je dohoda vůči nim neúčinná. Bude-li v průběhu řízení o dědictví ujednáno, že se nepominutelnému dědici namísto zaplacení vydá z pozůstalosti věc zapsaná do veřejného seznamu, zapíše se nepominutelný dědic do veřejného seznamu přímo po zůstaviteli.

§ 1655 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Pro stanovení povinného dílu se majetek v pozůstalosti sepíše a odhadne; dluhy zůstavitele a závady, které na majetku vázly již v době zůstavitelovy smrti, se od hodnoty majetku odečtou. Při vypočtení povinného dílu se k pozůstalosti připočte, co se započítává na povinný díl podle [§ 1660](#) a [1661](#).

(2) Nepominutelný dědic má právo být při odhadu, vznášet dotazy a uplatňovat připomínky.

§ 1656 [\[Komentář WK\]](#)

Povinný díl se stanoví bez zřetele na odkazy a jiné závady vznikající z pořizení pro případ smrti. Až do určení povinného dílu se nepominutelný dědic poměrně účastní na zisku a ztrátě pozůstalosti. Kdo má právo na povinný díl, má právo i na poměrné vyúčtování podílu na zisku a ztrátě pozůstalosti od smrti zůstavitele až do určení povinného dílu.

§ 1657 [\[Komentář WK\]](#)

Dohodne-li si nepominutelný dědic s dědici odbytné a schválí-li dohodu soud, ustanovení [§ 1655](#) a [1656](#) se nepoužijí.

Oddíl 5

Započtení na povinný díl a na dědický podíl

§ 1658 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

Započtení na povinný díl nebo na dědický podíl nezakládá povinnost něco vydat, ledaže se jedná o případ uvedený v [§ 2072](#).

§ 1659 [\[Komentář WK\]](#)

Při započtení se počítá hodnota toho, co bylo poskytnuto a co podléhá započtení, podle doby odevzdání. V mimořádných případech může soud rozhodnout jinak.

Započtení na povinný díl

§ 1660 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Na povinný díl se započte vše, co nepominutelný dědic z pozůstalosti skutečně nabyl odkazem nebo jiným zůstavitelovým opatřením.

(2) Na povinný díl se započte i to, co nepominutelný dědic od zůstavitele bezplatně obdržel v posledních třech letech před jeho smrtí, ledaže zůstavitel přikáže, aby se započtení provedlo za delší dobu; potomku se kromě toho započte i to, co od zůstavitele bezplatně obdržel dědicův předek. Při započtení se však nepřihlíží k obvyklým darováním.

§ 1661 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Na povinný díl potomka se započte to, co mu zůstavitel dal za svého života na úlevu v nákladech spojených se založením samostatné domácnosti, se založením manželského či obdobného soužití nebo s nástupem povolání či se započtem podnikání; na povinný díl se započte i to, co zůstavitel použil na úhradu dluhů zletilého potomka. Stalo-li se tak dříve než v posledních třech letech před zůstavitelovou smrtí, provede se započtení, pokud zůstavitel neprojeví opačnou vůli.

(2) Potomkovi, který vstupuje na místo svého předka, se započte na povinný díl i to, co takto dostali od zůstavitele jeho rodiče, na jejichž místo vstupuje.

Započtení na dědický podíl

§ 1662 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

Dědické podíly se vypočtou stejně jako povinný díl.

§ 1663 [\[Komentář WK\]](#)

Při posloupnosti dědiců podle pořízení pro případ smrti nebo při zákonné dědické posloupnosti se započtení na dědický podíl provede, jen přikázal-li to zůstavitel projevem vůle učiněným ve formě předepsané pro pořízení závěti.

§ 1664 [\[Komentář WK\]](#)

Soud může provést započtení na dědický podíl, i když to zůstavitel nepřikázal, byl-li by jinak nepominutelný dědic neodůvodněně znevýhodněn; k obvyklým darováním se však nepřihlíží.

Díl 6

Právo některých osob na zaopatření

§ 1665 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

Kdo by jinak byl nepominutelným dědicem, ale nemá právo na povinný díl, má právo na nutnou výživu, pokud se mu jí nedostává a pokud není schopen sám se žít; takto však nemůže dostat z pozůstalosti více, než kolik by činil jeho povinný díl. Právo na nutnou výživu však nemá ten, na jehož místě dědí jeho potomek, nebo je-li jeho potomek na jeho místě povolán k povinnému dílu.

§ 1666 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Pozůstalý manžel má právo na slušnou výživu z pozůstalosti po dobu šesti týdnů po smrti manžela. Je-li vdova těhotná, má právo na slušnou výživu až do konce šestého týdne po porodu; totéž právo má i matka zůstavitelova dítěte, která nebyla za zůstavitele provdána.

(2) Byl-li pozůstalému manželu zákonný dědický podíl odepřen nebo zkrácen, má pozůstalý manžel právo na nutné zaopatření až do uzavření nového manželství, pokud se mu takového zaopatření jinak nedostává a pokud není schopen sám se žít; takto však nemůže dostat z pozůstalosti více, než kolik by činila polovina jeho zákonného dědického podílu. Právo na nutné zaopatření však nenáleží manželce, který bez vážných důvodů nesdílel se zůstavitelem rodinnou domácnost, manželu nezpůsobilému být dědicem ani manželce, který se dědictví zřekl nebo je odmítl.

(3) Bylo-li by právem na slušnou výživu podle odstavce 1 zkráceno právo na nutnou výživu podle [§ 1665](#), zkrátí se všechna tato práva tak, aby se všem oprávněným dostalo stejně. Nutné zaopatření podle odstavce 2 nelze poskytnout, zkrátilo-li by se tím právo na nutnou výživu podle [§ 1665](#).

§ 1667 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Pozůstalý manžel nabývá vlastnické právo k movitým věcem, které tvoří základní vybavení rodinné domácnosti, i když není dědicem. To neplatí, pokud pozůstalý manžel bez vážných důvodů nesdílel se zůstavitelem rodinnou domácnost.

§ 1668 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Byl-li pozůstalému rodiči zákonný dědický podíl odepřen nebo zkrácen, má pozůstalý rodič právo na nutné

zaopatření, pokud se mu takového zaopatření jinak nedostává a pokud není schopen sám se živit; takto však nemůže dostat z pozůstalosti více, než kolik by činila třetina jeho zákonného dědického podílu. Právo na nutné zaopatření nenáleží rodiči nezpůsobilému být dědicem, rodiči, který se dědictví zřekl nebo je odmítl, ani rodiči, který se dopustil činu zakládajícího důvod k vydědění.

(2) Nutné zaopatření nelze rodiči poskytnout, zkrátilo-li by se tím právo na nutnou výživu podle [§ 1665](#).

§ 1669 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Osobám, které požívaly až do smrti zůstavitele bezplatné zaopatření v jeho domácnosti, přísluší stejné zaopatření ještě tři týdny po smrti zůstavitele.

Díl 7

Přechod pozůstalosti na dědice

Oddíl 1

Nabytí dědictví

§ 1670 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

Nabytí dědictví potvrzuje soud. Soud potvrdí nabytí dědictví osobě, jejíž dědické právo bylo prokázáno.

§ 1671 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Neuplatnil-li dědic dědické právo před soudem ve lhůtě, kterou soud stanoví, nezaniká dědici dědické právo, avšak při projednání pozůstalosti se k němu nepřihlíží. To platí i o dědickém právu neznámého dědice nebo dědici neznámého pobytu, který byl o svém právu vyrozuměn vyhláškou soudu a v určené lhůtě o sobě nedal vědět.

(2) Má-li neznámý dědic nebo dědic neznámého pobytu opatrovníka, nemůže opatrovník učinit prohlášení, že tento dědic dědictví odmítá, nebo že je neodmítá, anebo přijímá.

§ 1672 [\[Komentář WK\]](#)

Uplatňuje-li právo na dědictví více osob a odporují-li si, odkáže soud toho z dědiců, jehož právní důvod je slabší, aby své právo uplatnil žalobou. Nepodá-li tento dědic žalobu ve lhůtě určené soudem, nezaniká sice jeho dědické právo, avšak při projednání pozůstalosti se k němu nepřihlíží.

§ 1673 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Proti dědici, který se opírá o dědickou smlouvu nepopřenou co do pravosti, se k podání žaloby odkáže každý dědic ze závěti nebo dědic zákonný. Proti dědici, který se opírá o závěť nepopřenou co do pravosti, se odkáže k podání žaloby každý zákonný dědic.

(2) Uvede-li zůstavitel důvod vydědění, odkáže se k podání žaloby potomek, který tvrdí, že byl vyděděn neprávem. Není-li důvod vydědění uveden, odkáže se k podání žaloby ten, kdo má dědit na jeho místě.

Výhrada soupisu

§ 1674 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Zůstavitel nemůže dědici odejmout právo na výhradu soupisu pozůstalosti. Vzdají-li se tohoto práva strany dědické smlouvy, nepřihlíží se k tomu.

(2) Právo na výhradu soupisu lze uplatnit prohlášením učiněným ústně před soudem, anebo prohlášením zaslaným soudem v písemné formě. Vyhradí-li si dědic soupis s výhradami nebo podmínkami, nepřihlíží se k nim. To platí i pro prohlášení dědice, že výhradu soupisu neuplatňuje.

§ 1675 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Dědic má právo vyhradit si soupis pozůstalosti, uplatní-li je do jednoho měsíce ode dne, kdy ho soud o tomto právu vyrozuměl. Jsou-li pro to důležité důvody, soud lhůtu dědici prodlouží.

§ 1676 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) O svéprávném, známém a přítomném dědici, který není manželem, potomkem, anebo předkem zůstavitele a ve lhůtě podle [§ 1675](#) se nevyjádří, platí, že neuplatňuje výhradu soupisu. Od ostatních dědiců si soud vyžádá po jejich předvolání a poučení výslovné vyjádření, ledaže vůči svéprávnému manželovi, potomkovi či předkovi dědice nastal účinek podle [§ 1681](#).

(2) Kdo si nevyhradil soupis pozůstalosti, nebo prohlásil, že právo výhrady soupisu neuplatňuje, nemůže si soupis vyhradit dodatečně.

Oddíl 2

Správa pozůstalosti a její soupis

Správa pozůstalosti

§ 1677 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Povolal-li zůstavitel správce pozůstalosti nebo vykonavatele závěti, spravuje pozůstalost až do potvrzení nabytí dědictví správce pozůstalosti, jinak vykonavatel závěti. Nepovolal-li zůstavitel žádného z nich, spravuje pozůstalost dědic; je-li dědiců více a neujednají-li si nic jiného, spravují pozůstalost všichni dědicové.

(2) Je-li pro to vážný důvod, nařídí soud jiné opatření.

§ 1678 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Kdo spravuje pozůstalost, vykonává její prostou správu.

(2) Kdo spravuje pozůstalost, poskytne z ní splátky na zaopatření osobám, které na ně mají právo, a doručí odkazovníkům zprávu o odkazech, které jim připadly. Dospělé odkazy vyrovná, schválí-li to soud.

§ 1679 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Při správě lze z pozůstalosti něco zcizit nebo použít jako jistotu, vyžaduje-li to zájem na zachování hodnoty nebo podstaty spravovaného majetku, jinak za protiplnění. To platí i v případech, že má být změněn účel spravovaného majetku.

(2) Správce dědictví nebo vykonavatel závěti může učinit úkon přesahující rozsah prosté správy, souhlasí-li s tím dědici. Nedohodnou-li se dědici nebo je-li dědicem osoba pod zvláštní ochranou, vyžaduje se souhlas soudu.

§ 1680 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Dědici, jehož dědické právo je již jasně prokázáno, může soud povolit i před skončením řízení o dědictví, aby s určitými pozůstalostními předměty volně nakládal, pokud je splnění poslední vůle zůstavitele zabezpečeno nebo souhlasí-li ostatní spoludědicové, nepominutelní dědicové a odkazovníci.

(2) Uplatňuje-li právo na dědictví více osob, které si odporují, nelze opatření podle odstavce 1 učinit. Dostalo-li se však dědici výhody již dříve, nelze mu ji odejmout.

§ 1681 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Ujme-li se dědic, aniž je k tomu oprávněn, plné správy pozůstalosti, ruší se tím od počátku účinky výhrady soupisu, pokud ji případně učinil. To platí i tehdy, prokáže-li se, že dědic pozůstalostní majetek úmyslně zatajil, smísí-li dědic částí pozůstalosti s částmi svého majetku, aniž lze rozlišit, komu patří, ledaže tomu tak bylo již před smrtí zůstavitele. Stejný účinek vzhledem k výhradě soupisu nastane i vůči tomu z dědiců, v jehož přímém či nepřímém zastoupení někdo jiný pozůstalost takto spravoval. Spravuje-li takto pozůstalost osoba dědici blízká, má se za to, že jedná také jako jeho zástupce.

(2) Účinek podle odstavce 1 nenastane, rozdělí-li si dědici ještě před potvrzením nabytí dědictví jen písemnosti, podobizny nebo záznamy a jiné věci rodinné nebo upomínkové povahy.

Závěra pozůstalosti

§ 1682 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Soud učiní bez odkladu opatření zajišťující pozůstalost (závěru), jestliže

- a) některý z dědiců není svéprávný,
- b) některý z dědiců je neznámého pobytu,
- c) je obava, že je pozůstalost předložena,
- d) věřitel navrhl odlučení pozůstalosti, nebo
- e) je-li tu jiný důležitý důvod pro zvláštní opatření.

(2) Je-li jen některý dědic nespříznivý, nepřítomný nebo neznámý, lze se spokojit se závěrou takové části pozůstalosti, která stačí k uspokojení jeho dědického práva. To platí i tehdy, je-li tu osoba, které přísluší právo na povinný díl.

§ 1683 [\[Komentář WK\]](#)

Závěry není třeba, je-li v pozůstalosti nemovitá věc poskytující dostatečnou jistotu.

Soupis pozůstalosti

§ 1684 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Účelem soupisu pozůstalosti je zjistit pozůstalostní jmění a určit čistou hodnotu majetku v době smrti zůstavitele.

(2) Neohrozí-li to vážně včasné provedení soupisu, může být soupisu přítomen a vznášet dotazy a činit připomínky

a) vykonavatel závěti,

b) správce dědictví,

c) každý, kdo tvrdí a osvědčí své dědické právo nebo právo na povinný díl, nebo o kom je známo, že mu takové právo zřejmě náleží,

d) věřitel, který si vyžádal odloučení pozůstalosti,

e) souhlasí-li soud, i jiná osoba, která na tom prokáže právní zájem; odkazovník však jen tehdy, hrozí-li, že bude povinen poměrně přispět na povinný díl.

§ 1685 [Komentář WK]

(1) Soud nařídí soupis pozůstalosti, uplatní-li dědic právo výhrady soupisu, nebo je-li to potřebné pro výpočet povinného dílu.

(2) Soud nařídí soupis pozůstalosti také,

a) je-li mezi dědici osoba, která není plně svéprávná, nebo která je neznámá či nepřítomná, nebo právnická osoba veřejně prospěšná či zřízená ve veřejném zájmu (dále jen „osoba pod zvláštní ochranou“),

b) je-li nejistota, zda je někdo dědicem nebo kdo je dědicem,

c) žádá-li o to věřitel podle § 1709, nebo

d) osvědčí-li věřitel zůstavitele, že tu je pro provedení soupisu jiný vážný důvod.

§ 1686 [Komentář WK]

(1) Náklady na pořízení soupisu se hradí z pozůstalosti a jdou poměrně k tíži dědických podílů těch dědiců, jimž je soupis k prospěchu. Není-li dobře možné hradit náklady na pořízení soupisu z pozůstalosti, uloží soud těmto dědicům, aby na úhradu nákladů poměrně přispěli.

(2) Nařídil-li soud soupis pro potřebu výpočtu povinného dílu, hradí se náklady z pozůstalosti a jdou poměrně k tíži všech dědiců a osoby, která má právo na povinný díl. Není-li dobře možné hradit náklady na pořízení soupisu z pozůstalosti, uloží soud těmto osobám, aby na úhradu nákladů poměrně přispěly.

(3) Požaduje-li někdo soupis, aniž pro to má vážný důvod, soud mu uloží, aby náklady soupisu nesl ze svého.

§ 1687 [Komentář WK]

(1) Odůvodňují-li to okolnosti případu, může soud rozhodnout o nahrazení soupisu pozůstalosti seznamem pozůstalostního majetku vyhotoveným správcem pozůstalosti a potvrzeným všemi dědici. Nebyl-li správce pozůstalosti dosud ustaven, může ho za tím účelem jmenovat soud.

(2) V jednoduchých případech může soud rozhodnout, neodporují-li tomu dědicové, o nahrazení soupisu pozůstalosti společným prohlášením dědiců o pozůstalostním majetku.

§ 1688 [Komentář WK] [Průvodce]

(1) Prokáže-li se, že prohlášení nebo seznam podle § 1687 neodpovídají skutečnosti v rozsahu nikoli nepodstatném,

a) ruší se tím dědicům od počátku účinky výhrady soupisu, pokud ji případně učinili,

b) osoba uvedená v § 1685 odst. 2 má právo žádat, aby soud nařídil nový soupis pozůstalosti, prokáže-li na tom právní zájem.

(2) Účinek podle odstavce 1 písm. a) nenastane vůči osobě pod zvláštní ochranou, ledaže se prokáže, že pozůstalostní majetek úmyslně zatajila. Tento účinek nenastane ani vůči dědici, který prokáže, že nezavinil neúplnost prohlášení nebo seznamu.

(3) Způsobil-li správce, že seznam podle § 1687 není úplný, nahradí škodu z toho vzešlou.

§ 1689 [Komentář WK]

Je-li znám věřitel, soud mu oznámí, že byl proveden soupis pozůstalosti a umožní mu vyjádřit se k soupisu.

Oddíl 3

Potvrzení dědictví

§ 1690 [Komentář WK] [DZ]

(1) Soud potvrdí dědictví tomu, kdo dědictví neodmítl a má podle průběhu řízení o dědictví nejlepší dědické právo,

poté, co je zabezpečeno, že vůle zůstavitele bude náležitě splněna.

(2) Byl-li povolán vykonavatel závěti, potvrdí soudu splnění zůstavitelových nařízen; nebyl-li povolán, prokáží to soudu dědicové. Neshodnou-li se dědici nebo odporují-li tomu, co potvrdil vykonavatel závěti, rozhodne soud, jak důkaz opatří.

§ 1691 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Byly-li nařízeny odkazy, soud potvrdí dědictví až poté, co mu bude prokázáno, že

a) odkazovníkům byly podány zprávy o odkazu,

b) splatné odkazy osobám, které nejsou plně svéprávné, právníkům osobám veřejně prospěšným nebo zřízeným ve veřejném zájmu nebo odkazy učiněné za dobročinným a veřejně prospěšným účelem byly splněny a že splnění nesplatných odkazů bylo zajištěno,

c) bylo zajištěno i splnění odkazů neznámým nebo nepřítomným osobám.

(2) Soud může jistotu prominout, je-li zřejmě zbytečná.

§ 1692 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Jedinému dědici soud potvrdí, že dědictví nabyt. Uvede, kdo je dědicem, či pozůstalost nabývá, z jakého důvodu a zda se tak děje s výhradou soupisu, nebo bez ní.

(2) Několika dědicům soud potvrdí i dědické podíly ve výši po případném započtení na dědický podíl a po započtení případných odkazů. Při rozdělení pozůstalosti soud rovněž potvrdí, jaké dědictví každý dědic nabyt a z jakého důvodu k rozdělení dědictví dochází.

(3) Je-li nařízena dědická posloupnost zřízením svěřenského nástupnictví, doložením času nebo jiným způsobem, soud potvrdí, že byla nařízena, kdo následuje jako následný dědic a za jakého předpokladu. Určil-li zůstavitel, že přední dědic může s dědictvím volně nakládat, soud potvrdí i to.

§ 1693 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Dědicové si mohou před soudem v řízení o dědictví dohodnout, jaká bude výše jejich dědických podílů. Soud dohodu schválí, neodporuje-li zájmu osoby pod zvláštní ochranou.

(2) Dědili-li se na základě pořízení pro případ smrti, mohou si dědici dohodnout jinou výši dědických podílů, než jakou jim zůstavitel vyměřil, pokud to zůstavitel výslovně připustil.

(3) Dědili-li se podle zákonné dědické posloupnosti, má dědic právo požadovat po ostatních dědicích vypořádání, pokud se staral o zůstavitele delší dobu nebo přispěl značnou měrou k udržení či zvětšení zůstavitelova majetku prací, peněžitou podporou nebo podobným způsobem, aniž byl za to odměňován. Vypořádání se poskytne ve výši přiměřené trvání a rozsahu toho, co plnil, a hodnotě pozůstalosti; o tuto výši se zvětší jeho dědický podíl. To platí i v případě, že dědic, který není pozůstalým manželem, plnil vůči zůstaviteli vyživovací nebo obdobnou povinnost.

Oddíl 4

Rozdělení pozůstalosti

§ 1694 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Pořídil-li zůstavitel pro případ smrti, rozdělil se pozůstalost podle jeho vůle. Dědici se mohou před soudem dohodnout, že si pozůstalost zcela nebo zčásti rozdělí i jinak, pokud to zůstavitel výslovně připustil.

(2) Přidělil-li zůstavitel dědicům jednotlivé věci ze svého jmění, aniž výslovně přikázal, že pozůstalost musí být rozdělena, jak nařídil, nebo že povoláný dědic může přijmout jen, co mu bylo přiděleno, popřípadě, že určitá věc má zůstat ve spoluvlastnictví dědiců, hledí se na jeho projev vůle jako na přání bez právní závaznosti.

§ 1695 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Nepořídil-li zůstavitel pro případ smrti, mohou se dědici před soudem dohodnout o rozdělení pozůstalosti jakkoli.

(2) Nepořídil-li zůstavitel o některé části pozůstalosti nebo nepřikázal-li, jak má být pozůstalost nebo její část rozdělena, nebo není-li rozdělení pozůstalosti podle zůstavitelovy vůle vůbec možné, použije se ustanovení odstavce 1 obdobně.

§ 1696 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Soud dohodu dědiců o rozdělení schválí, neodporuje-li vůli zůstavitele a v jejich mezích ani zájmům osoby pod zvláštní ochranou. Neschválí-li soud dohodu, potvrdí dědicům nabytí dědictví podle výše jejich dědických podílů.

(2) K platnosti dohody o rozdělení pozůstalosti se vyžaduje, aby v důsledku jejího uzavření byla rozdělena celá známá pozůstalost. Dohodou lze zřídit i věcné břemeno nebo zástavní či jiné věcné právo, i když o něm zůstavitel nepořídil.

§ 1697 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Soud rozdělí pozůstalost podle nařízení zůstavitele. Pověřil-li zůstavitel třetí osobu určením, jak má být pozůstalost rozdělena, soud této osobě stanoví přiměřenou lhůtu, nejméně v délce dvou měsíců; soud však k určení nepřihlédně, je-li zjevně nespravedlivé nebo dojde-li k němu po lhůtě.

(2) Nebrání-li tomu zůstavitelovo nařízení, soud rozdělí pozůstalost schválením dohody dědiců; nedojde-li k dohodě, soud pozůstalost rozdělí, pokud o to požádají všichni dědicové a pokud mezi nimi není sporu, co do pozůstalosti náleží. Soud přitom dbá zájmů osoby pod zvláštní ochranou.

(3) V ostatních případech soud pozůstalost nerozdělí a potvrdí dědicům nabytí dědictví podle dědických podílů.

§ 1698 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

Při rozdělení pozůstalosti lze vypořádat právo na náhradu z poměrů mezi spoludědici, provést započtení na dědický podíl a započtení odkazů.

§ 1699 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Podle okolností mohou být také pohledávka nebo dluh přiděleny jednotlivému dědici. Přidělí-li se dluh některému dědici, nedotýká se to práv věřitele.

(2) Dědic zkrácený na svém podílu přidělením vadné věci má vůči spoludědicům právo na náhradu toho, oč byl vadou zkrácen.

§ 1700 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Rozděluje-li pozůstalost soud na žádost dědiců, zřídí výkaz, jehož základem je soupis pozůstalosti nebo soupis potvrzený všemi dědici. Bylo-li něco z pozůstalosti prodáno z vůle dědice po právu, zahrne se do pozůstalosti dosažená kupní cena, při jiném zcizení z vůle dědice pak obvyklá cena v den vzniku dědického práva. Na podíl každého z dědiců vyjádřený v penězích se přidělí jednotlivé předměty podle ceny uvedené ve výkazu.

(2) Není-li cena některého předmětu zřejmá, stanoví ji soud odhadem, pokud předmět nepřidělí všem dědicům podle jejich podílů.

Oddíl 5

Dluhy postihující dědice

§ 1701 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Dluhy zůstavitele přecházejí na dědice, ledaže zákon stanoví jinak.

(2) Dědic je zavázán k úhradě nákladů zůstavitelova pohřbení a opatření zůstavitelova hrobového místa, ledaže tyto náklady byly z pozůstalosti uhrazeny podle [§ 114 odst. 2](#).

§ 1702 [\[Komentář WK\]](#)

Dědic se nemůže zprostit povinnosti založené mu pořízením pro případ smrti odmítnutím dědictví z tohoto pořízení s tím, že uplatní své právo jako dědic ze zákona. Může se stát dědicem z pořízení pro případ smrti, nebo dědictví odmítnout.

§ 1703 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

Práva věřitelů před potvrzením dědictví

Dokud soud nepotvrdí dědici nabytí dědictví, mohou věřitelé vymáhat plnění jen vůči tomu, kdo spravuje pozůstalost, a domáhat se uspokojení jen z majetku náležejícího do pozůstalosti.

Právní účinky neuplatnění výhrady soupisu

§ 1704 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Neuplatnil-li dědic výhradu soupisu, hradí dluhy zůstavitele v plném rozsahu. Neuplatnilo-li výhradu soupisu více dědiců, hradí dluhy zůstavitele společně a nerozdílně.

§ 1705 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Provedení soupisu nemá právní účinky pro rozsah povinnosti k hrazení dluhů u dědice, který výhradu soupisu neuplatnil.

Právní účinky výhrady soupisu

§ 1706 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Uplatnil-li dědic výhradu soupisu, hradí dluhy zůstavitele do výše ceny nabytého dědictví. To platí i v případě, že soupis pozůstalosti nařídil soud v zájmu osoby pod zvláštní ochranou.

§ 1707 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Každý z dědiců, který uplatnil výhradu soupisu, hradí dluhy zůstavitele společně a nerozdílně s ostatními dědici, věřitel však může po každém dědici vyhradivšímu si soupis požadovat plnění jen do výše odpovídající jeho dědickému podílu.

§ 1708 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Postih mezi spoludědici se řídí podle obecných ustanovení o společných dlužích.

Odloučení pozůstalosti

§ 1709 [\[Komentář WK\]](#) [\[Srovnávací komentář\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Věřitel, který osvědčí obavu z předlužení dědice, může předtím, než soud potvrdil nabytí dědictví, navrhnout, aby pozůstalost zůstala odloučena od jmění dědice a byla spravována jako oddělené jmění. Soud návrhu nevyhoví, je-li zřejmé, že k obavě není důvod.

(2) Návrh na odloučení pozůstalosti nebrání, aby soud nabytí dědictví potvrdil.

§ 1710 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Z odloučené pozůstalosti se uspokojí věřitel, který si odloučení vyžádal. Tento věřitel však ztrácí právo uspokojit se z ostatního dědicova majetku, a to i v případě, že dědic neuplatnil výhradu soupisu.

Vyhledání dluhů zůstavitele

§ 1711 [\[Komentář WK\]](#) [\[DZ\]](#)

Dědic, který si vyhradil soupis, nebo ten, kdo pozůstalost spravuje, může před rozhodnutím soudu o potvrzení dědictví navrhnout, aby soud pro vyhledání dluhů zůstavitele věřitele vyzval, aby v přiměřené lhůtě ohlásili a doložili své pohledávky. Dokud nebude skončeno řízení, které se takto zavede, nemá dědic, ani ten, kdo spravuje pozůstalost, povinnost uspokojovat věřitele.

§ 1712 [\[Komentář WK\]](#)

(1) Věřitel, který se ve lhůtě nepřihlásí, nemá právo na uhrazení vůči dědici, je-li pozůstalost vyčerpána uhrazením ohlášených pohledávek.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije,

a) prokáže-li věřitel, že dědic věděl o pohledávce, nebo

b) zajišťuje-li pohledávku věřitele zástavní nebo jiné věcné právo k věci náležející do pozůstalosti.

§ 1713 [\[Komentář WK\]](#)

Nebylo-li žádáno o výzvu věřitelům, nebo uspokojí-li dědic některého z hlásících se věřitelů bez zřetele na práva ostatních, a nedosáhne-li proto některý věřitel úplného uhrazení pohledávky z pozůstalosti, je dědic věřiteli zavázán nad rámec uvedený v [§ 1692](#), a to až do výše, v jaké by věřitel dosáhl uspokojení při likvidaci pozůstalosti podle jiného právního předpisu.

Díl 8

Zcizení dědictví

§ 1714 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Dědictví lze zcizit po smrti zůstavitele; je-li smlouva uzavřena dříve, nepřihlíží se k ní. Zcizením dědictví vstupuje nabyvatel do práv a povinností náležejících k pozůstalosti.

(2) Dědictví se zcizuje odváznou smlouvou, pokud při zcizení dědictví nebyl za základ smlouvy vzat seznam práv a povinností. Byl-li takový seznam za základ vzat, záleží na obsahu smlouvy, záleží na ujednání stran, nakolik se použijí také [§ 1716](#) a [1717](#).

(3) Smlouva vyžaduje formu veřejné listiny.

§ 1715 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Strany oznámí bez zbytečného odkladu soudu, který vede řízení o dědictví, že dědictví bylo zcizeno.

§ 1716 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

(1) Nabyvatel nemá právo na věc náležející zciziteli nikoli jako dědici, ale z jiného právního důvodu, ani na písemnosti, podobizny a záznamy rodinné povahy.

(2) Nabyvateli naproti tomu náleží vše, co k dědictví přibude tím, že ubude odkazovník nebo spoludědic nebo

jakýmkoliv jiným způsobem, měl-li by na to zcizitel právo.

§ 1717 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Nabyvateli náleží i vše, co zcizitel již dědickým právem obdržel. Nabyvatel však zciziteli nahradí, co ten vynaložil ze svého k nastoupení dědictví nebo na pozůstalost, a pokud si strany neujednaly něco jiného, i náklady zůstavitelova pohřbu a opatření pohřebiště.

§ 1718 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Spravoval-li zcizitel pozůstalost dříve, než byla nabyvateli vydána, je vůči nabyvateli zavázán jako příkazník.

§ 1719 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Zcizitel dědictví odpovídá nabyvateli za pravost svého dědického práva, jak je udal. Utrpí-li nabyvatel škodu, zcizitel ji nahradí podle části čtvrté tohoto zákona.

§ 1720 [\[Komentář WK\]](#) [\[Průvodce\]](#)

Nabyvatel i zcizitel dědictví jsou věřitelům za dluhy zůstavitele zavázáni společně a nerozdílně.